

Znalecký posudek č. 34/17

1 ks *Fagus sylvatica* L. - buk lesní na pozemku par. č. 132/1,
Lány [679046]

Znalec:

Ing. Jan Hamerník, Ph.D.
Nezvalova 644
582 22 Příbyslav

Znalecký posudek č. 34/17

Předmět posudku: 1 ks *Fagus sylvatica* L. - buk lesní v kultivaru 'Atropurpurea' na pozemku par. č. 132/1, Lány [679046]

Účel posudku: Posouzení celkového aktuálního stavu a návrh péstebních opatření.

Datum šetření: 6. 9. 2017

Datum vypracování: 19. 9. 2017

Objednavatel: Obec Lány
Masarykovo náměstí 9
270 61 Lány

Znalec: Ing. Jan Hamerník, Ph.D.
Nezvalova 644
582 22 Příbyslav

Znalec jmenovaný rozhodnutím Krajského soudu v Hradci Králové, ze dne 14. 12. 2010, č. Spr 4252/2010 pro obor ochrana přírody, specializaci hodnocení stavu stromů, jejich poškození, péče o stromy.

Znalecký posudek obsahuje: 23 stran včetně úvodní stránky a příloh.

Posudek je zadavateli posudku předán ve 2 tištěných vyhotoveních (paré). Digitální verze posudku zůstává v archivu znalce.

Znalečné a náhrada nákladů je vyúčtováno dle připojeného vyúčtování znalečného.

Protokoly o místním šetření a další účetní a znalecké doklady jsou uloženy v archivu znalce.

Obsah

Úvod	4
1 Nález – zjištěné skutečnosti	4
1.1 Podklady	4
1.2 Informace o lokalitě, polohopis.....	5
1.3 Informace o taxonu	6
1.4 Informace o dřevině	6
1.4.1 Popis a stanovení základních dendrometrických hodnot	6
1.4.2 Vyhodnocení aktuálního stavu stromu	6
2 Posudek	12
Znalecká doložka	14
Přílohy.....	15
Příloha 1 – objednávka Obce lány č. j. 22/2017 ze dne 6. 9. 2017.....	16
Příloha 2 – Katalogový list hodnocené dřeviny (dřeviny č. 105) z pasportu dřevin obce Lány.....	17
Příloha 3 – Fotodokumentace	18
Příloha 4 - Výpis z katastru nemovitostí	23

Úvod

Znalecký posudek bude vypracován na základě objednávky Obce Lány čj. 22/2017 ze dne 6. 9. 2017 (viz Přílohu 1). Budou zodpovězeny tyto otázky:

1. Na základě vizuální prohlídky předmětného stromu ze země posudte jeho aktuální zdravotní stav a vitalitu a stručně popište výskyt Vámi zjištěných defektů na dřevině.
2. Jaká je, provozní bezpečnost dřeviny – míra statického narušení a její případný vliv na stabilitu dřeviny?
3. Na základě všech vámi zjištěných skutečností navrhněte vhodná pěstební opatření k prodloužení perspektivy stromu, včetně případných variant řešení. Pokud by vámi navrženým pěstebním opatřením (či jednou z jeho variant) bylo pokácení některého stromu, uveďte hlavní důvody, pro něž pokácení doporučujete.
4. Posudte pěstební stav a perspektivu stromu na daném stanovišti.

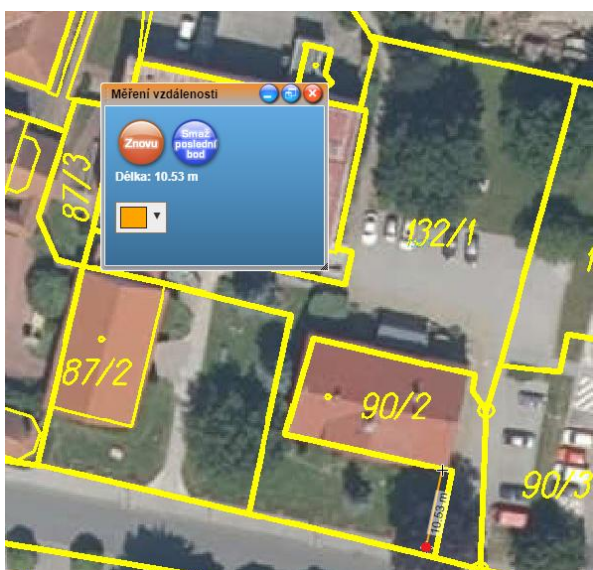
1 Nález – zjištěné skutečnosti

1.1 Podklady

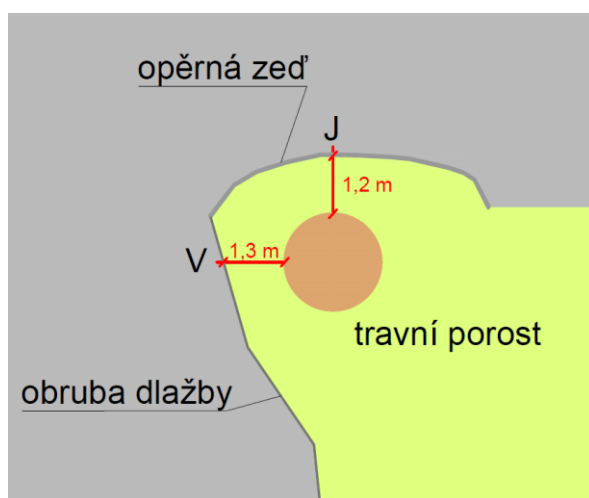
- Terénní šetření znalce ze dne 6. 9. 2017.
- Odborná literatura:
  - ČERNÝ, A., 1989. Parazitické dřevokazné houby. 1. vyd. SZN v Praze: 53 - 54.
  - KOBLÍŽEK, J., 2006: Jehličnaté a listnaté dřeviny našich zahrad a parků, Sarsum Tišnov.
  - KOLAŘÍK, J. et al. [eds.], 2003. Péče o dřeviny rostoucí mimo les 1. díl. Metodika Českého svazu ochránců přírody; č. 5. ČSOP Vlašim, Vlašim: 1– 720.
  - KOLAŘÍK, J. et al. [eds.], 2010. Péče o dřeviny rostoucí mimo les 2. díl. Metodika Českého svazu ochránců přírody; č. 6. ČSOP Vlašim, Vlašim: 1– 696.
- Zákony, předpisy:
  - Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody.
- Metodiky:
  - Machovec J., Grulich J. Vacek O., 2013. METODIKA Oceňování trvalé zeleně (vegetačních prvků), Katedra zahradní a krajinné architektury ČZU Praha (ISBN 978-80-213-2387-2).
- Další zdroje:
  - <https://mapy.cz/>
  - <https://www.google.cz/maps>
  - <http://nahlizenidokn.cuzk.cz/VyberKatastrMapa.aspx>
- Použité pomůcky:
  - Laserový výškoměr Nikon Forestry, průměrkovací pásmo, ocelové měřicí pásmo, fotoaparát Nikon C90.
- Další použité podklady:
  - Objednávka Obce Lány č.j. 22/2017 ze dne 6. 9. 2017
  - Katalogový list hodnocené dřeviny (dřeviny č. 105) z pasportu dřevin obce Lány

1.2 Informace o lokalitě, polohopis

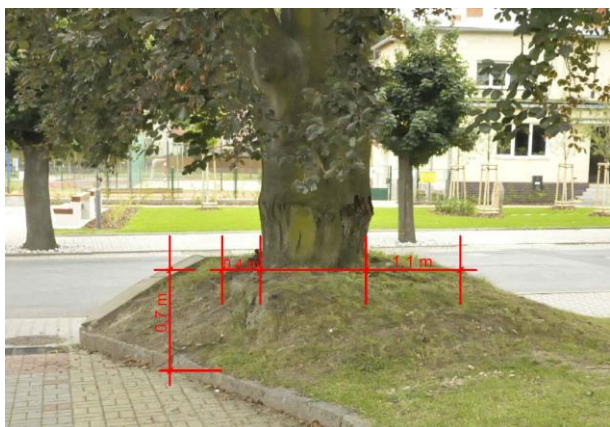
Hodnocený buk roste na jihovýchodním okraji pozemku 132/1, k. ú. Lány, ve vzdálenosti 10,5 m jihovýchodně od budovy obecního úřadu č. p. 9 (viz obr. 1). Dřevina roste na mírně svažitém pozemku s travním porostem s jižní expozicí. Je umístěna v jihovýchodním rohu pozemku na malém pahorku. Z jižní a východní strany růstu dřeviny je zpevněná komunikace (na jižní straně ve vzdálenosti 1,5 m od paty kmene a na východní 1,3 m od paty kmene). Ze severní a západní strany růstu dřeviny je travní porost. Na jižní straně růstu dřeviny ve vzdálenosti 1,2 m od paty kmene se nachází opěrná zeď, která vyrovnává výškový rozdíl mezi patou kmene a přilehlou komunikací 0,9 m (viz obr. 2 a 4). Na východní straně ve vzdálenosti 1,3 m od paty kmene prochází obruba příjezdové komunikace, která je o 0,7 m níže od paty kmene. Niveleta terénu na téže straně je ve vzdálenosti 0,4 m od paty kmene snížena o 0,4 m. Niveleta terénu na severní straně je ve vzdálenosti 1,9 m od paty kmene snížena o 0,5 m a na západní straně se ve vzdálenosti 1,1 m postupně snižuje až o 0,7 m (viz obr. 3 a 4).

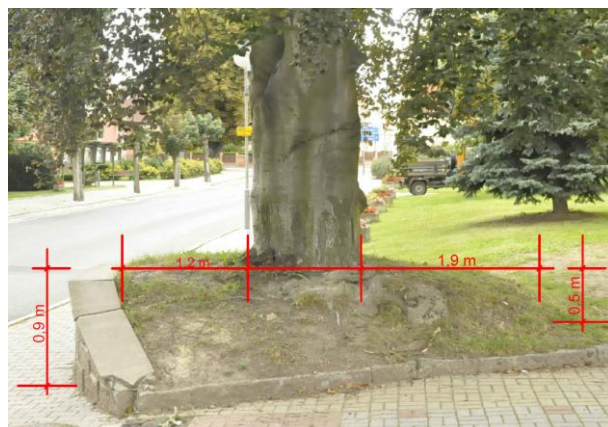
Obr. 1 Vyznačení dřeviny v katastrální mapě

Obr. 2 Poměry v okapové linii

Obr. 3 Kořenový bal dřeviny (pohled s-j)

Obr. 4 Kořenový bal dřeviny (pohled v-z)

1.3 Informace o taxonu

Hodnocená dřevina je *Fagus sylvatica* L. – buk lesní, statný opadavý strom dorůstající 40(–50) m výšky se štíhlým válcovitým kmenem a s kuželovitou, později rozložitě vyklenutou korunou. Kůra hladká, šedá až bělošedá, zřídka rozpukaná. Letorosty červenohnědé, zprvu bělavě pýřité, později lysé. Pupeny dvouřadě střídavé, štíhle větvenovité, 10–25 mm dlouhé, skořicově hnědé, šupiny na špičce bělavé. Listy krátce řapíkaté, čepel eliptická až vejčité eliptická, 3–12 cm dlouhá, celokrajná až mělce zubatá, na okraji zvlňená, na líci lysá, lesklá, na rubu světlejší, na hlavní žilce bělavě pýřitá, v paždí žilek na okrajích dlouze pýřitá. Boční žilky v 5–9 párech. Řapík 5–10 mm dlouhý, pýřitý. Palisty úzce kopinaté, světle hnědé, lesklé, záhy opadavé. V zahradní a krajinářské tvorbě je buk vysazován v mnoha kultivarech a formách. Hodnocená dřevina má načervenalé listy a tak byla zařazena pod kultivar 'Atropurpurea'. Samčí květy v paždí listů na dlouze stopkatých svazečcích, samičí po 2–3 v načervenalé číšce s chlupatými výrůstky. Plody jsou asi 1 cm velké, hnědé lesklé trojboké, na hranách křídlaté nažky – bukvice. Jsou uzavřeny po 2–3 v hnědé, dřevnaté, ostnitě číšce, stopkaté asi 2 cm velké a rozevírající se 4 chlopněmi. Podzimní zbarvení listů bývá od žluté přes načervenalou až po tmavohnědou. Dožívá se 200–400 let.

Kořenový systém buku je srdcovitý, se silnými všestrannými kořeny.

Dřevo buku je roztroušeně pórovité, pleťově růžové až narůžověle hnědé barvy, bez výrazného pravého jádra. Je tvrdé těžké málo pružné. Nepravé jádro červenohnědé barvy, vyskytující se u starých jedinců snižuje, kvalitu dřeva. Pro venkovní použití je bukové dřevo nevhodné, relativně rychle podléhá rozkladu dřevokazných hub. Slouží hlavně k výrobě ohýbaného nábytku (obsahuje velké množství ligninu, který pařením při vysokých teplotách měkne a dřevo je následně velmi tvárné), na dýhy, překližky, parkety.

Rozšíření: Střední, západní a jižní Evropa. V ČR téměř po celém území, hlavně v oblasti mezofytika a oreofytika, zřídka také v termofytiku. Nejnižší u Hodonína a v inverzní poloze v údolí Labe u Hřenska, nejvyšší v Jeseníkách ve Velké kotlině ve 1250 m n. m., dále na Šumavě nad Černým jezerem ve 1240 m n. m.

1.4 Informace o dřevině

1.4.1 Popis a stanovení základních dendrometrických hodnot

U dřeviny byla výška dřeviny a výška nasazení koruny změřena laserovým výškoměrem Nikon Forestry s přesností na 0,5 m. Obvod kmene byl měřen obvodovým průměrkovacím pásmem s přesností na 1 cm. Veškeré vzdálenosti (poloměr koruny, atd.) byly měřeny ocelovým měřicím pásmem s certifikací EG II s přesností 1 cm. Zjištěné dendrometrické hodnoty jsou uvedeny v tabulce 1.

1.4.2 Vyhodnocení aktuálního stavu stromu

Vyhodnocení stavu dřeviny bylo provedeno na základě místního šetření 25. 5. 2017 a metodického postupu (Machovec, Grulich, Vacek, 2013). Jsou hodnoceny tyto parametry:

Zdravotní stav stromu - zhodnocení stavu stromu z hlediska výskytu chorob a škůdců.

Použitá stupnice pro hodnocení:

- 5 - **výborný**, bez jakýchkoliv známek, příznaků chorob a škůdců.
- 4 - **velmi dobrý**, poškození chorobami i škůdci plošné nebo prostorové, sporadické snadno odstranitelné chemicky i mechanicky. Nejsou přítomni polyfágní škůdci a polyspecifické choroby.
- 3 - **dobrý**, zřetelné poškození chorobami a škůdci plošné nebo prostorové (20 - 30 %) polyfágní škůdci a polyspecifické choroby jen v nepatrné míře.
- 2 - **špatný**, zřetelné poškození chorobami a škůdci plošné nebo prostorové (30 - 60 %).
- 1 - **velmi špatný**, poškození chorobami a škůdci plošné, nebo prostorové nad 60 %.

Poškození prostorová a mechanická

Použitá stupnice pro hodnocení:

- 5 - **minimální**, poškození kořenových a dřevních částí koruny je do 5%.
- 4 - **lehké**, poškození kořenových a dřevních částí koruny (poranění, usychání) úhrnem do 10%.
- 3 - **střední**, poškození kořenových a dřevních částí koruny (poranění, usychání) úhrnem do 30%.
- 2 - **vážné**, poškození kořenových a dřevních částí koruny (poranění, usychání) úhrnem do 60%, při jednom typu poškození (koruna, kmen, kořen do 50%).
- 1 - **velmi vážné**, poškození kořenových a dřevních částí koruny (poranění, usychání) úhrnem nad 60%, při jednom typu poškození (koruna, kmen, kořen přes 50%).

Úbytek objemu koruny

Použitá stupnice pro hodnocení:

- 5 - plná do 10%
- 4 - do 20%
- 3 - do 40%
- 2 - do 95%
- 1 - nad 95%

Vitalita, životní esence

Použitá stupnice pro hodnocení:

- 5 - **velmi vysoká** roční přírůstky vyrovnané, resp. přesahující běžnou délku, velikost a barva olistění sytá, typická, odpovídající příslušnému taxonu, nevyskytují se brachyblasty.
- 4 - **vysoká** roční přírůstky vyrovnané, velikost a barva olistění sytá, s ojedinělými odchylkami, typická, odpovídající příslušnému taxonu, brachyblasty se vyskytují do 10 %.
- 3 - **střední** roční přírůstky většinou vyrovnané, velikost listů částečně nevyrovnaná a barva olistění sytá až světlejší ve vztahu k typické odpovídající příslušnému taxonu, brachyblasty se vyskytují do 30 %.
- 2 - **nízká** roční přírůstky nevyrovnané i menší než u typického taxonu, velikost listů nevyrovnaná a menší než průměr, barva olistění nevyrovnaná světlejší ve vztahu k typu odpovídajícího taxonu, brachyblasty se vyskytují nad 30 %.
- 1 - **velmi nízká** roční přírůstky minimální, nevyrovnané, listy drobné nevyrovnané, barva olistění nevyrovnaná zpravidla velmi světlá, brachyblasty deformované.

Provozní bezpečnost, stabilita - vyjadřuje statické poměry hodnocené dřeviny s případnými riziky.

Použitá stupnice pro hodnocení:

- 5 - **nenarušená** rozložení koruny pravidelné, vyvážené, kmen odpovídající velikosti koruny, přímý, nepoškozený, kořenová koruna konzistentní, bezpečně ukotvena.
- 4 - **mírně narušená** rozložení koruny pravidelné, vyvážené, kmen odpovídající velikosti koruny, přímý, resp. mírně vykloněný do 10 %, nepoškozený, kořenová koruna konzistentní, bezpečně ukotvena.
- 3 - **středně narušená** rozložení koruny částečně nepravidelné, mírně nevyvážené, kmen odpovídající velikosti koruny, přímý, resp. mírně vykloněný do 15 %, poškození povrchové ne hnilobné, kořenová koruna mírně narušená do 10 %.
- 2 - **značně narušená** koruna nepravidelná, zřetelně nevyvážená, kmen neodpovídá velikosti koruny, vykloněný max. do 20 %, zřetelně poškozený, kořenová koruna narušená do 30 %.
- 1 - **nestabilní - havarijní stav** koruna nepravidelná, výrazně nevyvážená, kmen neodpovídá velikosti koruny, vykloněný nad 20 %, výrazně poškozený, hrozící rozlomením, kořenová koruna narušená nad 30 %.

Perspektiva na daném místě (časový předpoklad)

Použitá stupnice pro hodnocení:

- 5 - **vysoko perspektivní** dlouhodobě perspektivní v řádu mnoha desítek let.
- 4 - **perspektivní** s předpokladem dalšího růstu a vývoje minimálně 30 let.
- 3 - **středně perspektivní** s předpokladem dalšího růstu a vývoje minimálně 20 let.
- 2 - **nízko perspektivní** s předpokladem dalšího růstu a vývoje do 20 let.
- 1 - **neperspektivní** hrozí bezprostřední zánik v nejbližších letech.

Sadovnická hodnota (SH) - kritérium shrnující integrujícím způsobem všechny kvality dřevin, a to jak měřitelné, tak ty které není možno vyjádřit naměřenými hodnotami. Jedná se o souhrnnou definici kvality dřevin podle stupně jejich účinnosti jako účelové a funkční složky přírodní části životního prostředí.

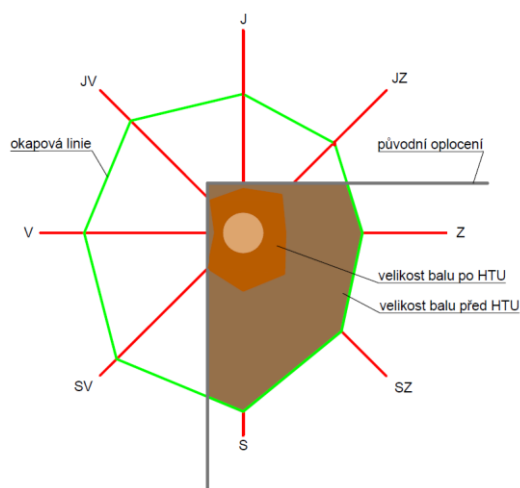
- 5 **bodů - velmi vysoká, nejhodnotnější dřeviny.** Dřeviny absolutně zdravé a nepoškozené, vitální, tvarem i celkovým habitem koruny odpovídající druhu, bez pozorovatelných poškození, plně zavětvěné až k zemi. Velikostně již plně rozvinuté, avšak ještě v plném růstu a vývoji. Do této kategorie patří dřeviny, u nichž je s ohledem na délku dosahovaného stáří, předpoklad, že mohou svou sadovnicko-krajinářskou funkci plnit ještě po řadu desetiletí.
Při řešení prostoru, na němž se takto vyhodnocené dřeviny nacházejí, je třeba vycházet ze zásady, že je třeba zachovat v maximálně možné míře, i za cenu přehodnocení a přetvoření sadovnického prostoru, při řešení plánované zástavby apod. Tyto dřeviny by prakticky měly být zachovány ve všech případech.
- 4 **body – vysoká, velmi hodnotné dřeviny.** Zdravé dřeviny, typického tvaru, odpovídající příslušnému druhu nebo kultivaru, v celkovém habitu nanejvýš jen nepatrně narušené nebo poškozené (např. neúplně zavětvění nejspodnějšího patra, mírně nahnuté, nebo s menšími volnými prostory v koruně apod., nesmí však být omezena schopnost dalšího vývoje). Velikostně rozvinuté alespoň tak, aby dosahovaly přibližně polovinu těch rozměrů, které jsou na daném stanovišti schopny maximálně vytvořit, stabilita kmene i větví však není snížena. Stejně jako v předcházející kategorii musí mít dřeviny předpoklad rozvoje pro řadu dalších desetiletí, při udržení dosažené kvality.
Rovněž tyto dřeviny je třeba v maximální míře chránit i za cenu přetváření kompozice prostoru, na němž se nacházejí. K jejich odstranění lze přistoupit až po vyčerpání všech, i poměrně značně nákladných řešení, a jen ve zcela výjimečných případech.
- 3 **body – střední, dřeviny průměrné hodnoty.** Dřeviny zdravé, resp. jen nepatrně proschlé, ale bez chorob a škůdců, které by se mohli rozšiřovat. Dřeviny v této kategorii se mohou tvarově lišit i velmi podstatně podle původního typu. Patří sem např. dřeviny vysoko vyvětvené, avšak takové, u nichž je předpoklad obrůstání po osvětlení kmene, případně takové, které podržují své estetické a funkční hodnoty i při silném vyvětvení, dřeviny s jednostrannou, ale stabilní korunou apod. Zahrnujeme zde rovněž dřeviny tvarově i vzhledově typické, avšak dosud menšího vzrůstu, které nedosahují poloviny normálních rozměrů daného druhu na posuzovaném stanovišti. Také u této kategorie musí být předpoklad dlouhodobého rozvoje, jedná se o dřeviny, u nichž je možno předpokládat, že si svoje sadovnické zařazení dlouhodobě udrží, nebo takové, které se mohou dále rozvíjet a dosáhnout i vyššího počtu bodů (mladé dřeviny). Velmi často se jedná o prostory, které nebyly dlouhodobě systematicky udržovány a tvoří základní materiál, z něhož je možno postupně vymodelovat kvalitnější porosty v sadovnické kompozici.
Při řešení sadovnických úprav se u této kategorie počítá s tím, že se dřeviny podle potřeby buď ponechají k dalšímu vývoji a tam, kde to záměr vyžaduje, se odstraní.
- 2 **body – nízká, dřeviny podprůměrné hodnoty.** Patří sem dřeviny se značně narušeným habitem, poškozené, velmi vysoko vyvětvené, bez předpokladu obrůstání po prosvětlovacích probírkách, dřeviny staré a málo vitální, výrazně prosychající, vydoutnalé, případně i jinak silně poškozené, se sníženou stabilitou. Předpoklady dalšího vývoje jsou v čase a celkové jejich kvalitě značně omezené (dřeviny s omezenou perspektivou – bez předpokladu dlouhodobé existence). Patří sem hlavně takové dřeviny, u nichž nelze předpokládat zlepšení jejich kvality. Nesmí to však být dřeviny ohrožující bezpečnost lidí nebo prostoru. Při výhledových úpravách prostorů se počítá s jejich postupným odstraněním. Výjimku tvoří pouze dřeviny mimořádné dendrologické hodnoty (unikáty), dřeviny, k nimž se váží nějaké památné události, chráněné stromy, resp. torza velmi malebně působící, které se nechávají na dožití.
- 1 **bod – velmi nízká, dřeviny nevyhovující.** Dřeviny velmi silně poškozené, nemocné, napadané silně škůdci, zvláště takovými, kde hrozí jejich nebezpečí šíření na ostatní prostory, dřeviny odumírající a odumřelé, dřeviny které ohrožují bezpečnost návštěvníků či provozu (nebezpečí zřícení), dřeviny, které svou existenci výrazně poškozují kvalitu cennějších exemplářů (např. dřeviny vzrůstající do korun kvalitních a zvláště světlomilných stromů) a dřeviny jinak bezprostředně ohrožující daný prostor a jeho vývoj. V této kategorii jsou dřeviny bez jakýchkoliv předpokladů dalšího vývoje. Při řešení ploch a výhledů sadovnických úprav je nezbytné tyto dřeviny okamžitě, nebo v co nejkratší možné době odstranit. Jsou to dřeviny, které v porostech vadí a které je třeba rychle likvidovat, bez ohledu na to, jaký záměr je při další výchově porostů uplatňován.

Hodnocenou dřevinou je *Fagus sylvatica* L. v červenolistém kultivaru ve věku přesahujícím 120 let. Jedná se o mohutný strom s průběžným kmenem, z něž se ve 2 m na východní straně větví tlakovým větvením kosterní větev (viz foto 10). Koruna stromu je symetrická, typická danému taxonu. Je tvořena větvením již zmíněné kosterní větve, která je vychýlená o 2,5 m od svislé osy kmene severovýchodním směrem na přilehlou komunikaci. Dále je tvořena větvemi na kmeni, které se větví četným tlakovým větvením (viz foto 7-10, 12 a 13). V koruně byl v minulosti proveden pěstební zásah řezem silných větví (řezné rány jsou z části zakryté kalusem – viz foto 12, 13, 21 a 22), při němž došlo k odlehčení silných a kosterních větví. Ve vegetačním období 6/2017 byl proveden bezpečnostní řez, při němž byly odstraněny suché větve v koruně o průměru do 10 cm, na okraji řezných ran začíná tvorba kalusu. V současné době je koruna bez suchých větví, drobně prosychá na periferii. V koruně je v 9 m instalovaná dynamická bezpečnostní vazba mezi kmenem a již zmíněnou vyosenou kosterní větví (viz foto 9). Kmen je průběžný, v 0,6 m od paty kmene je zbytnělé místo, ve kterém byl naroubován červenolistý kultivar na podnož. V tomto místě je odloupená borka. Na kmeni jsou zarostlé rány po řezu silných větví, které vytváří boule na kmeni. Dále jsou na kmeni rány po řezu silných větví z části překryté kalusem s hnilobou řezných ran (viz foto 11 – 15). Jak již bylo popsáno výše, nachází se dřevina na malém pahorku (viz obr. 3 a 4). Tento pahorek byl vytvořen v 80 letech 20 stol., kdy došlo k odstranění původního oplocení (viz obr. 5), které sloužilo jako opěrná zeď vyrovnávající terénní rozdíl mezi patou budovy č. p. 9 a komunikacemi. Při hrubých terénních úpravách (HTU) došlo k vytvoření svažitého pozemku z původně vodorovného jižním směrem ke komunikaci. Vysvahováním pozemku došlo ke změně nivelety v okapové linii hodnocené dřeviny min o 0,5 m ve vzdálenosti 1,9 m od paty kmene na severozápadní a severní straně, 1,5 m na severovýchodní straně, 1,7 m na jihozápadní straně, 1,3 m na jihovýchodní straně, 1,2 m na jižní straně, 1,1 m na západní straně a 0,4 na východní straně (viz foto 16 – 20). Vysvahováním tak došlo k odstranění 77 % nejaktivnější části kořenového balu (viz obr. 6). Při HTU došlo k zakrácení silných kotvících kořenů na jižní straně růstu dřeviny s infekcí řezných ran patogenem (viz obr. 7). V bázi dřeviny na jihovýchodní straně se vyskytují plodnice vějířovce obrovského (*Meripilus giganteus* (Pers.) P. Karst.) – viz obr. 8. Dendrometrické veličiny a hodnocení dřeviny viz tab. 1.

Obr. 5 Stav v letech 1970 – 1975

Obr. 6 Schematické znázornění velikosti kořenového balu před a po terénních úpravách v okapové linii hodnocené dřeviny

Obr. 7 Zakrácené kořeny na jižní straně růstu dřeviny

***Meripilus giganteus* (Pers.) P. Karst. – vějířovec obrovský** (zdroj <http://botany.cz>)

Hostitelské dřeviny: *Fagus, Quercus, Tilia, Carpinus*

Symptomy: plodnice na bázi kmene

Popis: Plodnice je složena z hlízovité báze, ze které vyrůstá množství diskovitých nebo vějířovitých klobouků. V mládí je růst vertikální, později se klobouky rozestupují horizontálně do stran. Mladé plodnice jsou masité, poměrně kompaktní a silné, při dozrávání se tloušťka disků snižuje, jejich průměr může být i 70 cm. Pokožka je v mládí měkká, matná, později tužší, vláknitá. Barva klobouku je hnědá, vytváří polokruhovou kresbu, spodní část (hymenofor) je zprvu bílá, později krémová až šedavá. Celková velikost plodnic je značně různorodá, od cca 1 kilogramových, až po obří plodnice vážící i několik desítek kilogramů. Dužnina je bělavá, na řezu ale okamžitě šedne až do černomodrošedých odstínů. Výtrusný prach je bílý.

HNILOBA: bílá, lístkovitá, infekce vniká do stromu přes poraněné kořeny a náběhy, často nejsou na dřevinách znát žádné symptomy prosychání koruny, plodnice nevyrostají každým rokem, hniloba je nejintenzivnější v místě pronikání, velmi rychle postupující, hrozí vysoké riziko vyvrácení dřevin

Obr. 8 plodnice *Meripilus giganteus* (Pers.) P. Karst. - vějířovce obrovského bázi kmene

Tabulka 1 – Dendrometrické veličiny a vyhodnocení stavu stromu

Taxon	Obvod kmene [cm]	Průměr kmene [cm]	Výška dřeviny [m]	Výška nasazení koruny [m]	Výška koruny [m]	Šířka koruny [m]								% úbytek z objemu koruny	% úprava kubatury aktivní části koruny	Zdravotní stav	Poškození prostorové a mechanické				Vychýlení těžště (m)	Vitalita – ž.esence	Stabilita	Úbytek objemu koruny	Perspektiva na daném místě	Sadovnická hodnota bodová
						S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ				Kor.	Km.	Koř.	Prů.						
						<i>Fagus sylvatica</i>	320	102	16	2	14	8	8				7	7	6	5,5						

2 Posudek

1. Na zadání „Na základě vizuální prohlídky předmětného stromu ze země posuďte jeho aktuální zdravotní stav a vitalitu a stručně popište výskyt Vámi zjištěných defektů na dřevině?“ odpovídám takto:

Zdravotní stav, stav hodnocené dřeviny z hlediska výskytu chorob a škůdců je špatný. Bazální část a kořenový systém je napaden dřevokaznou houbou *Meripilus giganteus*, která způsobuje velmi rychlý rozklad dřevní hmoty bílou hnilobou.

Vitalita dřeviny je vysoká, dřevina drobně prosychá na periferii.

Poškození prostorová a mechanická koruny jsou střední. Koruna je větvena četným tlakovým větvením, v koruně se vyskytují rány po řezu silných větví z části či zcela překryté kalusem.

Poškození prostorová a mechanická kmene jsou střední. Na kmeni jsou zarostlé rány po řezu silných větví, které vytváří boule na kmeni. Dále jsou na kmeni rány po řezu silných větví z části překryté kalusem s hnilobou řezných ran. Do tlakových větvení zatéká a dochází tak v zimním období k mechanickému poškození větvení.

Poškození prostorová a mechanická kořenového systému jsou velmi vážná.

Vysvahováním pozemku došlo ke změně nivelety v okapové linii hodnocené dřeviny, došlo tak k odstranění 77 % neaktivnější části kořenového balu. Dále došlo k zakrácení silných kotvících kořenů na jižní straně růstu dřeviny s infekcí řezných ran patogenem. Na kořenech v bázi kmene vyrůstají plodnice vějířovce obrovského, které indikují masivní hnilobu těchto kořenů a bazální části.

2. Na otázku „Jaká je, dle Vašeho názoru, provozní bezpečnost dřeviny – míra statického narušení a její případný vliv na stabilitu dřeviny?“ odpovídám takto:

Hodnocená dřevina je z hlediska stability nestabilní, svým stavem bezprostředně ohrožující okolí svého růstu, respektive dopadu. Hlavní destabilizace je zapříčiněna zejména bílou hnilobou kotvících kořenů, kdy vzniká bezprostřední riziko vyvrácení jedince severním či severozápadním směrem z důvodu absence kotvících kořenů na jižní straně. Taktéž vývrát dřeviny jižním či jihovýchodním směrem není vyloučen. Vzhledem k tomu, že byl výrazně zmenšen kořenový bal na západní, severozápadní a severní straně, přičemž byly zakráčeny boční kořeny, vzniká za deštivého a větrného počasí velmi vážné riziko vyvrácení jedince způsobené absencí silných kořenů na jižní straně, o které by se mohla váha opřít a dále sníženou adhezí rozmočené půdy, kdy dojde k vytažení zbylých bočních kořenů a zlomu defektního centrálního kořene. Koruna dřeviny je středně nestabilní. Byla opakovaně pěstebně sanována, přičemž došlo k odstranění suchých a defektních větví. Aktuální riziko tak představují četná tlaková větvení typická danému taxonu. Nejvážnější je tlakové větvení kosterní větve ve 2 m výšce na východní straně růstu dřeviny. Tento defekt je sanován instalovanou dynamickou vazbou (viz katalogový list v příloze 2).

3. Na zadání „**Na základě všech vámi zjištěných skutečností navrhnete vhodná pěstební opatření k prodloužení perspektivy stromu, včetně případných variant řešení. Pokud by vámi navrženým pěstebním opatřením (či jednou z jeho variant) bylo pokácení stromu, uveďte hlavní důvody, pro něž pokácení doporučujete.**“ odpovídám takto:

Hlavní destabilizace hodnocené dřeviny je zapříčiněna velmi vážným defektem kořenového systému, kdy vlivem bílé hniloby hlavních kotvících kořenů na jižní straně růstu dřeviny hrozí bezprostřední riziko vývratu. Stabilizace takto narušeného kořenového systému není možná, a proto navrhuji bezodkladné odstranění dřeviny.

4. Na zadání „**Posudte pěstební stav a perspektivu stromu na daném stanovišti**“ odpovídám takto:

Hodnocenou dřevinou je velmi pěkný mohutný jedinec červenolistého buku. Sadovnická hodnota dřeviny je velmi nízká. Z hlediska zahradně architektonického se jedná o monumentální dřevinu s průběžným kmenem, s korunou typickou danému taxonu, která je na daném místě velmi cenná a za jiných okolností by se jednalo o dřevinu s vysokou sadovnickou hodnotou. Snížení sadovnické hodnoty je zapříčiněno velmi vážným defektem kořenového systému, který je následkem neodborného zásahem do kořenového prostoru stromu v minulých letech. Tento defekt je vzhledem k jeho rozsahu a významu pro danou dřevinu limitující. Činí tak z hodnocené dřeviny dřevinu nestabilní, neperspektivní, svým stavem bezprostředně ohrožující okolí svého růstu. Jedná se tak o dřevinu, kterou je třeba bezodkladně odstranit.

Znalecká doložka

Znalecký posudek jsem podal jako znalec jmenovaný rozhodnutím Krajského soudu v Hradci Králové, ze dne 14. 12. 2010, č. Spr 4252/2010 pro obor ochrana přírody, specializaci hodnocení stavu stromů, jejich poškození, péče o stromy.

Znalecký úkon je zapsán pod pořadovým číslem 34/17 znaleckého deníku.

Znalecký posudek byl vypracován pravdivě, nestranně, dle skutečného stavu. Znalec si je vědom následků vědomě nepravdivého posudku.

V Přibyslavi, 19. 9. 2017

Ing. Jan Hamerník, Ph.D.
znalec v oboru

Přílohy

Příloha 1 – objednávka Obce lány č. j. 22/2017 ze dne 6. 9. 2017

Příloha 2 – Katalogový list hodnocené dřeviny (dřeviny č. 105) z pasportu dřevin obce Lány

Příloha 3 – Fotodokumentace

Příloha 4 - Výpis z katastru nemovitostí

Příloha 1 – objednávka Obce Lány č. j. 22/2017 ze dne 6. 9. 2017

Obec Lány

www.obec-lany.cz

čj.: 22/2017

Ing. Jan Hamerník, Ph.D

Nezvalova 644

582 22 Příbyslav

IČ: 44451245

V Lánech 6.9.2017

Objednávka

Obec Lány u Vás objednává statické posouzení červeného buku na Masarykově náměstí v Lánech, pozemek par.č. st.90/2 v k.ú. Lány.

Karel Sklenička
starosta obce

OBEC LÁNY
Masarykovo náměstí 9
270 61 Lány

Obec Lány
Masarykovo náměstí 9
270 61 Lány
IČ: 0243981, Středočeský kraj

tel.: +420 313 502 041
fax: +420 313 502 079
info@obec-lany.cz
www.obec-lany.cz

Příloha 2 – Katalogový list hodnocené dřeviny (dřeviny č. 105) z pasportu dřevin obce Lány

II.

obec: Lány, Středočeský kraj

zpracováno: listopad 2011

105 buk

(Fagus silvatica)

lokality: **Zámecká**

výška stromu:	16	metrů
šířka koruny:	16	metrů
obvod kmene:	324	centimetrů
průměr kmene	103	centimetrů
počet kmenů:	2	
typ ochrany:	1	obecná ochrana dle zák. 114/92

popis stavu stromu:

fyzilogické stáří:	4	dospělý jedinec, projevuje se stagnace růstu
vitalita:	2	vitalita mírně narušená
zdravotní stav:	1	výborný
perspektiva:	1	perspektivní
prosychnání v koruně:	1	bez suchých větví
poškození kmene:	1	bez poškození
poškození kořenů a náběhů:	2	poškození malého rozsahu
rozsah dutin:	1	bez dutin
defekty větvení:	2	tlakové větvení kosterních větví, jedno nebo více
koruna habitus:	1	přirozený (přírodní, původní) tvar koruny
kompoziční funkce:	1	pěkný vzhled a umístění jedince
sadovnická hodnota:	1	velmi hodnotný strom

navržené opatření:	11	odborná kontrola jedince
a / nebo		bez zásahu
a / nebo		bez zásahu
a / nebo		bez zásahu

technologie ošetření:	1	stromolezecká technika
naléhavost opatření:	1	bez zvláštní naléhavosti
předpokládaná cena opatření:	170 Kč	

poznámky: **nejvýznamnější strom v obci**

**proveden bezpečnostní a redukční řez boční větve o 25 % (leden 2012)
instalována pružná bezpečnostní vazba v koruně (Arco 4t - leden 2012)**

poznámky správce:

zpracoval: Ing. Michal Tomášek, Stromecko s.r.o., Zahradnictví Bratronice

Příloha 3 – Fotodokumentace

Foto 1 – celková situace (pohled j-s)

Foto 2 – celková situace (pohled jv-sz)

Foto 3 – celková situace (pohled jz-sv)

Foto 4 – celková situace (pohled s-j)

Příloha 3 – Fotodokumentace

Foto 5 – celková situace (pohled sv-jz)

Foto 6 – celková situace (pohled sz-jv)

Foto 7 – koruna – detail periferní části

Foto 8 – koruna – pohled jv-sz

Příloha 3 – Fotodokumentace

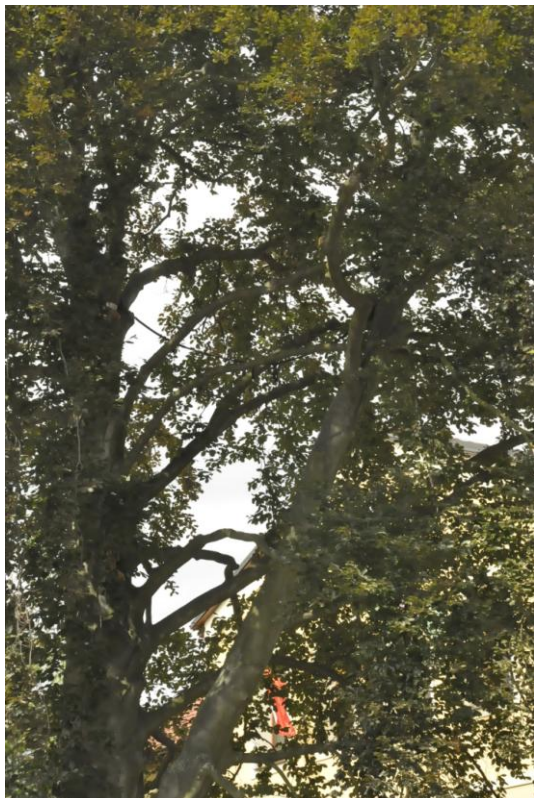

Foto 9 – koruna – instalace vazby

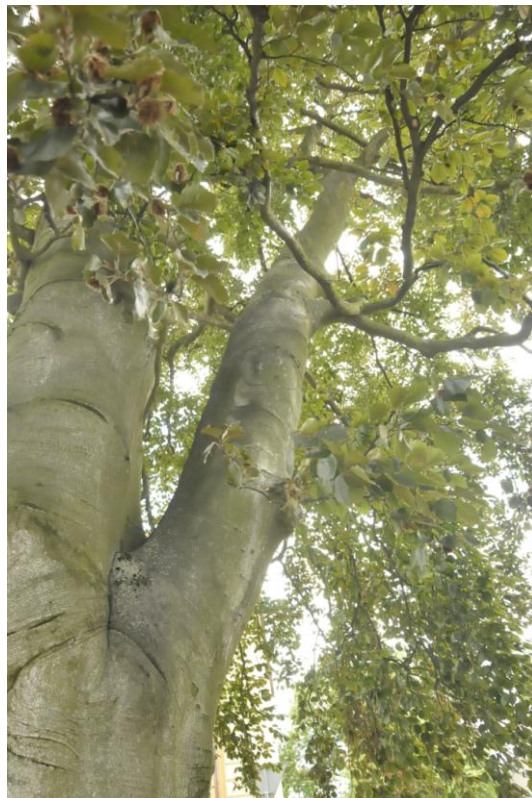

Foto 10 – kmen, větvení kosterní větve – detail

Foto 11 – kmen (pohled z-v)

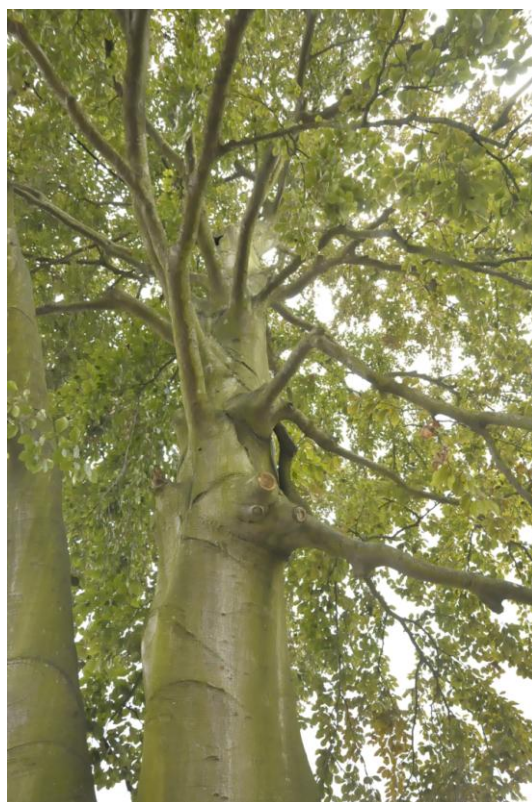

Foto 12 – kmen a koruna (pohled s-j)

Příloha 3 – Fotodokumentace

Foto 13 – kmen a koruna (pohled sz-jv)

Foto 14 – kmen

Foto 15 – kmen (pohled jz-sv)

Foto 16 – kořeny na jižní straně
(pohled z-v)

Příloha 3 – Fotodokumentace

Foto 17 – báze kmene a kořenový bal
(pohled s-j)

Foto 18 – báze kmene a kořenový bal
(pohled j-s)

Foto 19 – báze kmene a kořenový bal
(pohled v-z)

Foto 20 – báze kmene a kořenový bal
(pohled z-v)

Foto 21 – kmen

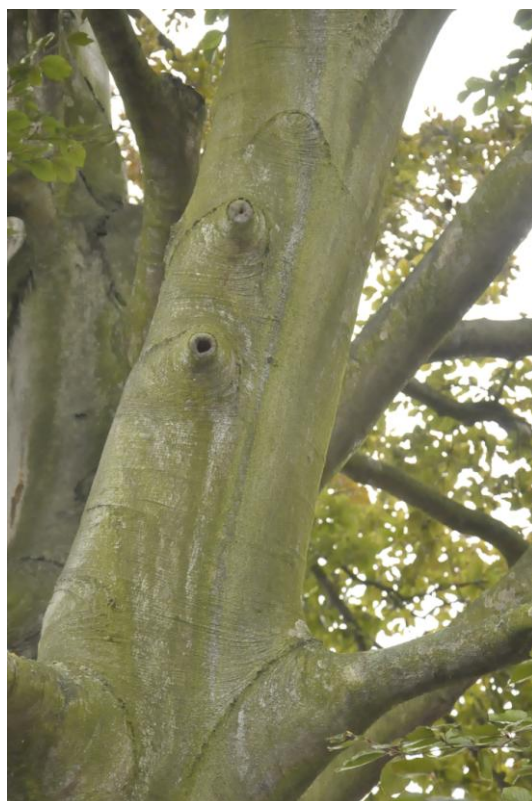

Foto 22 – kmen - řezy

Příloha 4 - Výpis z katastru nemovitostí

9/19/2017

Informace o pozemku | Nahližení do katastru nemovitostí

Informace o pozemku

Parcelní číslo:	132/1
Obec:	Lány (5419911)
Katastrální území:	Lány (679046)
Číslo LV:	10001
Výměra [m ²]:	1558
Typ parcely:	Parcela katastru nemovitostí
Mapový list:	GUST2880,ZS II-15-09
Určení výměry:	Graficky nebo v digitalizované mapě
Způsob využití:	jiná plocha
Druh pozemku:	ostatní plocha

Vlastníci, jiní oprávnění

Vlastnické právo	Podíl
Obec Lány, Masarykovo náměstí 9, 27061 Lány	

Způsob ochrany nemovitosti

Název
rozsáhlé chráněné území

Seznam BPEJ

Parcela nemá evidované BPEJ.

Omezení vlastnického práva

Nejsou evidována žádná omezení.

Jiné zápisy

Nejsou evidovány žádné jiné zápisy.

Řízení, v rámci kterých byl k nemovitosti zapsán cenový údaj

Nemovitost je v územním obvodu, kde státní správu katastru nemovitostí ČR vykonává [Katastrální úřad pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Kladno](#).

Zobrazené údaje mají informativní charakter. Platnost k 19.09.2017 21:00:00.

© 2004 - 2017 [Český úřad zeměměřičský a katastrální](#), Pod sídlištěm 1800/9, Kobylisy, 18211 Praha 8.
Podání určená katastrálními úřady a pracovišti zasílejte přímo na [jejich e-mail adresu](#).

Verze aplikace: 5.5.0 build 0